

УДК 330.131.7; 368.025.6

DOI: <https://doi.org/10.32782/2415-3583/27.10>**Мирошниченко Г.Б.**кандидат економічних наук, доцент
Національний авіаційний університет
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-1530-3672>**Марина А.С.**кандидат економічних наук, доцент
Національний авіаційний університет
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-5634-9402>

УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ ПІДПРИЄМНИЦЬКИХ СТРУКТУР: ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ

Підприємницькі структури все більше зосереджують увагу на вивченні ризиків, оскільки управління ризиками є необхідною складовою успішного управління підприємством. У роботі здійснено аналіз підходів до визначення категорії «ризик» і виділено його характерні властивості, визначено класифікаційні ознаки наукових підходів, запропоновано власне бачення дефініції «ризик». Досліджено існуючі системи класифікації ризиків за різними ознаками, серед яких основною визначена та, що дозволяє поділити ризики на окремі групи та види залежно від їх характеристик. Проведено аналіз підходів до визначення поняття «управління ризиком». Зазначено методи та прийоми аналізу ризиків. Сформовано алгоритм оцінки рівня безпеки та послідовну схему дій управління ризиками підприємницької структури і запропоновано шляхи зниження ймовірності виникнення ризиків.

Ключові слова: ризик, управління ризиком, класифікація, підприємницька структура, безпека, оцінка, алгоритм, загроза.

Постановка проблеми. Для підприємницьких структур, починаючи з ХХ століття, особливо гостро постає проблема вивчення ризиками діяльності, оскільки було визначено та певним чином виміряно залежність функціонування суб'єктів господарювання від підходів до управління ризиками. Без ризику неможливий прогрес, ефективне функціонування та розвиток, але непрофесійне керівництво ним у межах підприємницької діяльності виключає можливості нормального існування та мінімізації загроз. Крім того, в умовах підвищення рівня конкуренції на усіх ринках, саме моделі управління ризиками допомагають підприємницьким структурам утримати та підвищити конкурентоспроможність. За наявності системи управління ризиками, підприємницька структура може бути більш привабливою для партнерів та інвесторів, оскільки вони можуть бути впевнені, що бізнес-структура має ефективну систему для управління негативними наслідками діяльності. Крім того, ефективне управління ризиками дозволяє підприємницькій структурі більш точно прогнозувати свої доходи та витрати, що може допомогти в розробці стратегії розвитку бізнесу. Тому питання управління ризиками стають дедалі актуальнішими для підприємницьких структур.

Отже, управління ризиками є невід'ємною частиною ефективного управління підприємницькими структурами. Враховуючи широкий спектр негативних наслідків, які можуть виникнути при непрофесійному керівництві ризиками, важливо забезпечити ефективне управління ними в межах підприємства.

Аналіз досліджень та публікацій. Дослідженням даної тематики присвячені наукові праці таких зарубіжних та вітчизняних вчених, як Вітленський В.В. [1], Гранатуров В.М. [2], Ілляшенко С.М. [3], Посохов І.М. [4], Степанова А.А. [5], Школенко О.Б. [6] та інших,

роботи яких присвячені дослідженню сутності ризику, визначенню факторів і причин його виникнення, характеристик методів оцінки ступеня ризику. Проте, незважаючи на існуючу базу даних досліджень з питань визначення ризику та розроблені методики оцінки ризику, проблема залишається актуальною. Підприємницькі структури систем-організації постійно стикаються з новими видами ризиків, що вимагають нових методик управління. Тому, дослідження управління ризиками в підприємницьких структурах соціальних систем-організацій є важливим завданням, що потребує подальшого вивчення та розробки ефективних методів управління ризиками.

Метою наукової статті є дослідження теорії управління ризиками в підприємницьких структурах, зокрема, аналіз понять «ризик» та «управління ризиком», розробка власного визначення категорії «ризик», а також практичної схеми дій щодо ефективного управління ризиками в підприємницьких структурах.

Виклад основного матеріалу дослідження. У сучасній науковій літературі погляди до трактування поняття «ризик» різними авторами досить кардинально розходяться. Існує чимало підходів до визначення поняття «ризик». Деякі вчені розглядають ризик як вірогідність настання певної негативної події, інші – як можливі наслідки цієї події. Одні підходи акцентують увагу на індивідуальному ризику, тоді як інші досліджують соціальні та економічні ризики. Проведений аналіз існуючих визначень до трактування дефініції «ризик» для уточнення та уніфікації розуміння цього терміну в авторському розумінні, наведено в табл. 1.

З наведених в табл. 1 трактувань, можна визначити наступні характерні властивості поняття «ризик»: ризик як ймовірність, ризик як елемент невизначеності, ризик як економічна категорія, ризик як рівень

Таблиця 1 – Визначення до трактування поняття «ризик»

Автор(и)	Визначення
Вітлінський В.В., Великоіваненко Г.І. [1, с. 5]	Ризик – це економічна категорія, яка відображає особливості сприйняття заінтересованими суб'єктами економічних відносин об'єктивно існуючих невизначеності та не конфліктності, іманентних процесам цілей покладання, управління, прийняття рішень, оцінювання, що обтяжені можливими загрозами і невикористаними можливостями
Гранатуров В.М., Литовченко І.В. [2, с. 34]	Ризик – це об'єктивно-суб'єктивна економічна категорія, що характеризує невизначеність кінцевого результату діяльності внаслідок можливого впливу (дії) на нього ряду об'єктивних і/або суб'єктивних факторів, котрі не враховувались при його плануванні.
Ілляшенко С.М. [3, с. 10]	Ризик – можливість або загроза відхилення результатів конкретних рішень або дій від очікуваних.
Живко З.Б., Живко М.О., Живко І.Ю. [9, с. 297]	Ризик – можливість настання обставин, що можуть завдати матеріальних збитків.
Мирошниченко Г.Б. [7, с. 2]	Ризик – є мірою невідповідності між різними результатами рішень, які оцінюються з точки зору корисності, шкоди та ефективності відповідно до критеріїв дотримання обраних керівних принципів.
Степанова А.А., Рогоза Я.І. [5, с. 16]	Ризик – ймовірність виникнення втрат, недоотримання прибутків, небажаного розвитку середовища функціонування, відхилення від установлених цілей тощо. Ризик – це ситуація, за якої майбутні умови господарювання неможливо чітко передбачити, натомість можна говорити лише про ймовірність настання тієї чи іншої події
Терещенко Е.Ю., Школенко О.Б. [6, с. 26]	Ризик – ймовірності виникнення негативного наслідку конкретної діяльності.
Фінансовий словник-довідник [8, с. 17]	Ризик – це ймовірність зазнати втрат очікуваної економічної користі або прямих збитків через появу непевної події

Джерело: узагальнено на основі [1–3; 5–9]

Таблиця 2 – Підходи до трактування поняття «ризик»

Підхід	Характеристика
Об'єктивний підхід	Ризик розглядається як можливість настання небажаного події, що виникає з оцінки імовірності та наслідків події.
Суб'єктивний підхід	Ризик розглядається з точки зору відчуття загрози певної людини чи групи людей при прийнятті управлінських рішень
Контекстуальний підхід	Ризик розглядається в контексті конкретної ситуації та її особливостей.
Інтегративний підхід	Ризик розглядається як сукупність різноманітних факторів, які впливають на настання небажаної події.
Ієрархічний підхід	Ризик розглядається на різних рівнях управління, залежно від того, які рішення можуть бути прийняті та як вони впливають на наслідки події.

Джерело: розроблено авторами

загрози, ризик як певна обставина, ризик як можливість, ризик як небезпека, ризик як існування – які можна класифікувати за різними підходами щодо зазначеної категорії. Підходи до визначення категорії «ризик» наведено в табл. 2.

Виходячи із проведеного аналізу підходів до категорії «ризик», можна запропонувати наступне визначення: «Ризик – це можливість або ймовірність виникнення певної ситуації, при якій формуються перешкоди або негативні впливи та дії, що унеможливають ефективне забезпечення безпеки функціонування системи та її окремих елементів».

Дослідження та аналіз ризиків вимагає розробки класифікаційної системи, яка дозволяє поділити ризики на окремі групи та види залежно від їх характеристик. Така класифікація є важливим елементом дослідження, оскільки ризики виникають з різних причин і мають різні особливості, що ускладнює їх вчасну ідентифікацію та управління. Це дозволяє краще розуміти природу ризиків та виокремлювати їх для подальшого аналізу та планування заходів щодо їх мінімізації. В табл. 3 представлено узагальнену класифікацію ризиків.

Запропонована класифікація ризиків зумовлена низкою зовнішніх та внутрішніх факторів, які потребують більш детального розгляду.

1. Зовнішні фактори – це умови, які не можна змінити, але необхідно враховувати при класифікації ризиків підприємницьких структур. Серед них можна виділити політичну ситуацію, міжнародне середовище, зміни у законодавстві, непередбачені дії органів державного управління та самоврядування.

2. Внутрішні фактори – це фактори, які залежать від особливостей діяльності самої підприємницької структури. Серед них можна виділити ресурси, принципи діяльності, стратегію, некомпетентність співробітників, витік конфіденційної інформації, аварії та поломки роботи обладнання.

Потреба в управлінні ризиками обумовлена не тільки численними факторами їх виникнення, а також наслідками, які вони можуть завдати підприємницькій структурі. Науковці також не знаходять єдиної думки щодо поняття «управління ризиком», тому існує кілька підходів до тлумачення цього поняття (табл. 4).

Таблиця 3 – Загальна класифікація ризиків

Ознака класифікації	Види ризиків
За специфічністю ознак, які його зумовлюють	1. Системні (систематичні) – зумовлені природними явищами та пов'язана із різними чинниками. 2. Несистемні (несистематичні) – зумовлені недоліками у діяльності соціальної системи.
За терміном дії	1. Ретроспективні – пов'язані з рішеннями, прийнятими в минулому. 2. Поточні – узгоджені з поточною діяльністю. 3. Перспективні – пов'язані з можливими змінами умов діяльності, які в майбутньому можуть створити ризиковану ситуацію.
За ступенем впливу	Низькі, помірні, повні; кожен з цих видів ризику може бути конкретизований як мінімальний, допустимий, оптимальний, максимальний, критичний, катастрофічний.
За терміном оцінки	1. Випереджаючі – можливість попередньої оцінки і розробки заходів по управлінню ризиком. 2. Своєчасні – своєчасна оцінка та заходи по управлінню. 3. Запізнілі характеризуються оцінкою після реалізації ризику.
За ступенем обґрунтованості	1. Раціональні – обґрунтовані: вплив на діяльність мінімальний. 2. Нераціональні – частково обґрунтовані: ймовірність настання несприятливої події велика. 3. Авантюрні – висока ймовірність досягнення мети, надія на випадковий успіх.
За сферою впливу	1. Зовнішні – глобальні. 2. Внутрішні – локальні.

Джерело: узагальнено на основі [10–12]

Таблиця 4 – Підходи до визначення поняття «управління ризиком»

Автор	Визначення
Карпунцов М.К. [11, с. 73]	Управління ризиком – це система цілеспрямованих заходів, які передбачають виявлення, оцінку ризик-факторів, які негативно впливають на життєдіяльність підприємства, розробку механізмів протидії їх впливу.
Лопатовський В.Г. [10, с. 105]	Управління ризиками – це прийняття рішень в процесі управління підприємством з урахуванням ризиків, що впливають на його діяльність.
Пильнова В.П., Гавриш О.М., Капелюшна Т.В. [13, с. 16]	Управління ризиком – процес створення в корпоративному управлінні системи ідентифікації, аналізу і реагування на ризики, пов'язані з процесами взаємодії власника з підприємством і надають можливість впливати на нього певним чином.
Шпандарук В.О. [14, с. 242]	Управління ризиком – це процес виявлення й оцінювання ризиків, а також вибір методів та інструментів управління для оптимізації ризику.

Джерело: узагальнено на основі [10; 11; 13; 14]

Система управління ризиками підприємницьких структур повинна ґрунтуватися на певному наборі дій, спрямованих на виявлення, оцінку, запобігання чи мінімізацію ризиків до їх прийнятності для підприємницької структури рівня [7].

Для ефективного управління ризиками в підприємницьких структурах, спеціалісти з управління ризиками застосовують різні методи та прийоми аналізу можливих ризиків. Окрім загально відомих методів управління ризиком, таких як уникнення ризику, передача ризику, зниження ризику, ризик-менеджери підприємницьких структур застосовують наступні прийоми:

- аналіз пошкоджень та їх наслідків;
- аналіз дерева помилок;
- аналіз ризику помилок;
- аналіз потоків та перешкод;
- програмний аналіз небезпек;
- аналіз загальних причин ризику;
- причинно-наслідковий аналіз.

З вищенаведеного випливає, що управління ризиком – це певний процес, що складається з оцінки рівня безпеки діяльності підприємницької структури, який, у загальному вигляді, відображає послідовність операцій і взаємопов'язаних бізнес-процесів щодо управління ризиками підприємницьких структур, таких як [7]:

- ідентифікація та оцінка ризиків;
- оцінка можливих методів запобігання ризику;
- вибір методу управління ризиками;
- прийняття управлінських рішень;

– аналіз результатів та удосконалення системи управління ризиками підприємницької структури.

При цьому виділяють декілька самостійних, але взаємопов'язаних блоків бізнес-процесу управління ризиками підприємницьких структур: блок інтересів, блок загроз інтересам, блок ризиків безпеки, блок оцінки рівня захищеності інтересів (рис. 1).

У запропонованому алгоритмі для визначення рівня безпеки підприємницької структури або його виду безпеки першим кроком є визначення параметрів, які є значущими для даного об'єкта. Ці параметри повинні відображати інтереси, що стосуються даного об'єкта, та бути вимірянні конкретними кількісно-якісними показниками.

Другим кроком в алгоритмі для визначення рівня безпеки підприємницької структури є ідентифікація всіх можливих загроз безпеці та порівняння їх з визначеними раніше інтересами підприємницької структури.

На третьому кроці алгоритму, дотримання найважливішого постулату теорії управління ризиками – те, що ті види ризиків діяльності підприємницької структури, які незалежні один від одного повинні нейтралізуватися індивідуально.

Четвертий крок полягає у визначенні середньозваженого рівня ризику безпеки для кожного інтересу об'єкта або його виду безпеки. Ця величина визначає ступінь захищеності інтересів підприємницької структури від можливих загроз безпеки.

Отже, успішна бізнес-діяльність підприємницької структури залежить від того, наскільки ефективно вона

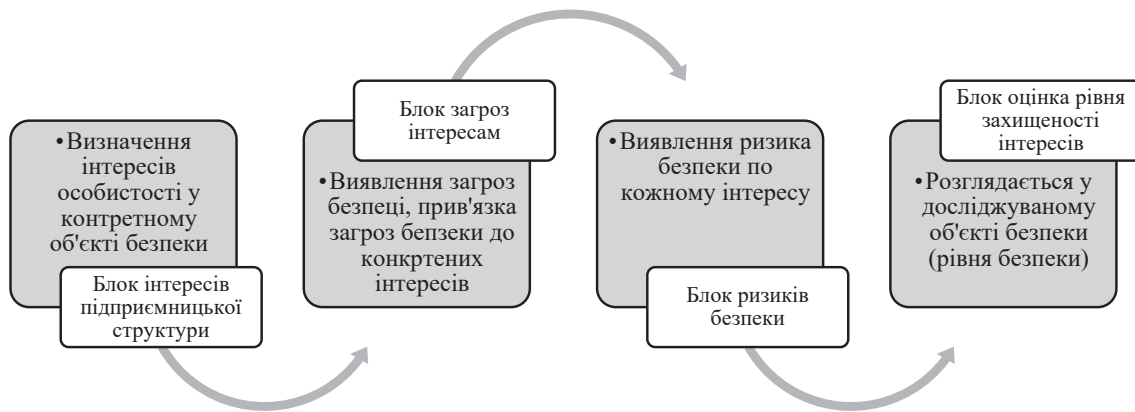

Рисунок 1 – Алгоритм оцінки рівня безпеки управління ризиком підприємницької структури

Джерело: сформовано авторами

управляє ризиками, пов'язаними зі своєю діяльністю. З метою підвищення ефективності та забезпечення успішного функціонування, підприємницькі структури повинні розробляти та вдосконалювати систему управління ризиками. Така система дозволяє виявляти можливі ризики, оцінювати їх наслідки та вплив на підприємство, локалізувати їх та приймати заходи для їх мінімізації або усунення. Це дозволяє підприємству зберігати репутацію, зменшувати витрати, збільшувати доходи та захищати свої інтереси в умовах постійної зміни кон'юнктури ринку та конкуренції. Механізм прийняття рішень повинен не тільки ідентифікувати ризик, але й дозволити оцінити, які ризики і якою мірою може брати на себе підприємницька структура, а також визначати, чи виправдає очікувана дохідність діяльності відповідний ризик. В бізнесі та управлінні взагалі, існують ризики, які можуть бути прийнятними або навіть необхідними для досягнення успіху, тобто так звані виправдані або допустимі ризики. Важливо мати стратегію і тактику управління ризиками, які дозволяють правильно оцінювати ризики та знаходити способи зменшення їх впливу на діяльність підприємницької структури. Відповідальний підхід до управління ризиками допомагає досягати успіху та запобігає можливим фінансовим втратам.

Успіх роботи щодо зниження рівня ризиків чи їх мінімізації прямо залежить від конкретного виду діяльності підприємницької структури та характеру ризиків, що виникають при цьому. Тому певні дії з управління ризиком варто здійснювати у наступній послідовності:

1. Виявлення потенційних ризиків і їх оцінка.
2. Розробка стратегії управління ризиком та вибір відповідних методів та інструментів.
3. Реалізація запланованих заходів з управління ризиками.
4. Моніторинг та оцінка ефективності запроваджених заходів та розробка плану подальших дій.

Загальна послідовність запропонованих заходів допоможе забезпечити більш ефективне управління ризиком та досягнення кращих результатів.

Таким чином, головною метою в управлінні ризиком підприємницької структури є зниження ймовірності його виникнення. Досягти цієї мети в будь-якій ситуації можна такими шляхами:

- розвиток системи контролю за ризиками та використання різних методів їх оцінки, в тому числі статистичного аналізу, математичного моделювання тощо;

- формування ефективної стратегії управління ризиками, що передбачає вибір оптимальних методів та інструментів управління ризиками, врахування фінансових можливостей, аналіз конкурентоспроможності тощо;

- визначення рівня відповідальності системи управління ризиками та контроль за їх реалізацією;

- регулярне оновлення стратегії управління ризиками на основі аналізу діяльності підприємницької структури та зміни умов ринкового середовища;

- залучення фахівців та консультантів з управління ризиками для підвищення ефективності управління ризиками й запобігання їх виникненню.

Важливо мати на увазі, що управління ризиками є безперервним процесом, що потребує систематичного оновлення та постійного вдосконалення. Тільки в такий спосіб підприємницька структура може знизити рівень ризиків та забезпечити стабільний та ефективний розвиток.

Висновки. Аналіз науково-теоретичних підходів щодо сутності поняття «ризик» свідчить, що не існує однозначної термінології щодо його визначення, оскільки науковці мають власне бачення щодо трактування. На основі проаналізованого матеріалу запропоновано авторський підхід до трактування даного поняття – «ризик – це можливість або ймовірність виникнення певної ситуації, при якій формуються перешкоди або негативні впливи та дії, що унеможливають ефективне забезпечення безпеки системи та її окремих елементів».

Побудова системи управління ризиками в підприємницьких структурах дає можливість ідентифікувати наявні ризики, визначити рівень небезпеки та застосовуючи певні методи і техніки їх управлінням, зменшуючи тим самим негативний вплив на підприємницьку структуру. Запропонований авторами алгоритм оцінки рівня безпеки, послідовна схема дій управління ризиками та шляхи зниження ймовірності виникнення ризиків спрямовані на покращення рівня безпеки всієї підприємницької структури та її окремих елементів.

Список використаних джерел:

1. Вітленський В. В., Великоіваненко Г. І. Ризикологія в економіці і підприємстві : монографія. Київ : КНЕУ, 2004. 480 с.
2. Гранатуров В. М., Литовченко І. В. Управление предпринимательскими рисками: вопросы теории и практики. Одесса : МЧП «Эвен», 2005. 204 с.
3. Ілляшенко С.М. Економічний ризик : навч. посіб. 2-ге вид., доп., перероб. Київ : Центр навчальної літератури, 2004. 220 с.
4. Посохов І. М. Управління ризиками у підприємстві : навчальний посібник. Харків : НТУ «ХПІ», 2015. 220 с.
URL: <https://repository.kpi.kharkov.ua/server/api/core/bitstreams/722daaed-43f3-49f4-aa9b-beb5439cce13/content> (дата звернення: 20.04.2023).
5. Степанова А.А., Рогоза Я. І. Ризик-менеджмент як важлива складова інноваційної діяльності підприємства. *Науково-практичний збірник «Финансовые услуги»*. 2017. № 5. С. 15–18. URL: https://www.researchgate.net/publication/341312653_RIZIK-MENEDZMENT_AK_VAZLIVA_SKLADOVA_INNOVACIJOI_DIALNOSTI_PIDPRIEMSTVA (дата звернення: 20.04.2023).
6. Терещенко Е. Ю., Школенко О. Б. Управління ризиками на підприємствах авіаційного бізнесу. *Причорноморські економічні студії*. 2020. № 55-2. С. 25–30. URL: http://bses.in.ua/journals/2020/55_2_2020/6.pdf (дата звернення: 20.04.2023).
7. Мирошніченко Г. Б. Управління ризиками підприємницьких структур: аспекти ризик-менеджменту. *Економіка та суспільство*. 2022. № 44. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-44-47> (дата звернення: 20.04.2023).
8. Дем'яненко М. Я. Фінансовий словник-довідник. Київ : ІАЕУААН, 2013. 507 с.
9. Живко З. Б. Словник сучасних економічних термінів. Львів : Край, 2007. 384 с.
10. Лопатовський В. Г. Оцінка необхідності використання процесу управління ризиками на підприємстві. *Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки*. 2018. № 6. Т. 1. С. 105–108.
11. Карпунцов М. Управління ризикостійкістю підприємства. *Економіка та держава*. 2008. № 9. С. 72–74.
12. Види ризиків у сучасному бізнесі. URL: https://msn.khmnu.edu.ua/pluginfile.php/548446/mod_resource/content/1/%D0%A2%D0%B5%D0%BC%D0%B0%202.pdf (дата звернення: 20.04.2023).
13. Пильнова В. П., Гавриш О. М., Капелюшна Т. В. Формування системи управління підприємницькими ризиками. *Інвестиції: практика та досвід*. 2020. № 24. С. 51–57. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2020.24.51> (дата звернення: 20.04.2023).
14. Шпандарук В. О. Вдосконалення управління ризиками підприємств на засадах реалізації превентивних заходів. *Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки*. 2010. № 3. Т. 1. С. 241–244.
15. Цвігун Т.В. Основні підходи до організації процесу управління ризиками на підприємстві *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2012. № 38. С. 128–132. URL: <http://elar.khmnu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/1635/1/12ttvmpr.pdf> (дата звернення: 20.04.2023).

References:

1. Vitlensky, V., & Velikoivanenko G, G. (2004) Rizicology in economy and business. Kyiv: KNEU, 480 p.
2. Granaturov, V.M. & Litovchenko, I.V. (2005) Entrepreneurial risk management: theory and practice. Odessa: MCHP "Even", 204 p.
3. Ilyashenko, S.M. (2004) Economic risk: textbook. (2nd ed., revised). Kyiv: Tsentr navchalnoi literatury, 220 p.
4. Posokhov, I.M. (2015) Risk management in entrepreneurship: textbook. Kharkiv: NTU "KhPI". Available at: <https://repository.kpi.kharkov.ua/server/api/core/bitstreams/722daaed-43f3-49f4-aa9b-beb5439cce13/content> (accessed 20 April 2023).
5. Stepanova, A., & Rohoza, Y. (2017) Risk-management is an important warehouse for innovation activities of the enterprise. *Scientific-practical collection "Financial services"*, no. 5, pp. 15–18. Available at: https://www.researchgate.net/publication/341312653_RIZIK-MENEDZMENT_AK_VAZLIVA_SKLADOVA_INNOVACIJOI_DIALNOSTI_PIDPRIEMSTVA (accessed 20 April 2023).
6. Tereshchenko, E.Yu., & Shkolenko, O.B. (2020) Risk management in aviation business enterprises. *Black Sea Economic Studies*, no. 55-2, pp. 25–30. Available at: http://bses.in.ua/journals/2020/55_2_2020/6.pdf (accessed 20 April 2023).
7. Myroshnychenko, G.B. (2022) Risk management of entrepreneurial structures: aspects of risk management. *Economy and Society*, no. 44, pp. 47–55. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-44-47> (accessed 20 April 2023).
8. Demianenko, M.Ya. (2013) Financial dictionary-reference. Kyiv: IAEUAAAN, 507 p.
9. Zhivko, Z.B. (2007) Dictionary of modern economic terms. Lviv: Kray, 384 p.
10. Lopatovskyi, V.H. (2018) Estimation of the necessity of using the risk management process at the enterprise. *Bulletin of Khmelnytskyi National University. Economic sciences*, no. 6(1), pp. 105–108.
11. Karpuchtsov, M. (2008) Management of enterprise risk resistance. *Ekonomika ta Derzhava*, no. 9, pp. 72–74.
12. Vidy ryzykiv u suchasnomu biznesi. Available at: https://msn.khmnu.edu.ua/pluginfile.php/548446/mod_resource/content/1/%D0%A2%D0%B5%D0%BC%D0%B0%202.pdf (accessed 20 April 2023).
13. Pylnova, V.P., Havrysh, O.M., & Kapeliushna, T.V. (2020) Formation of a system for managing entrepreneurial risks. *Investytzii: Praktyka ta Dosvid*, no. 24, pp. 51–57. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2020.24.51> (accessed 20 April 2023).
14. Shpandaruk, V.O. (2010) Improving enterprise risk management based on the implementation of preventive measures. *Bulletin Khmelnytskyi National University. Economic Sciences*, no. 3(1), pp. 241–244.
15. Tsvihun, T.V. (2012) Main approaches to organizing the process of risk management at an enterprise. *Bulletin of Economics, Transport and Industry*, no. 38, pp. 128–132. Available at: <http://elar.khmnu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/1635/1/12ttvmpr.pdf> (accessed 20 April 2023).

Myroshnychenko Ganna, Maryna Anna
National Aviation University

RISK MANAGEMENT OF ENTREPRENEURIAL STRUCTURES: THEORETICAL ASPECT

Risk management becomes an increasingly important component of effective management of entrepreneurial structures. This article analyzes the concept of "risk" and identifies its main characteristics. Various approaches to defining the concept of "risk" are proposed, and our own definition of this category is given. In addition, an analysis of approaches to defining the concept of "risk management" is carried out, and a classification system for risks is presented. This classification system allows risks to be identified by separate groups and types depending on their characteristics. The article also describes methods and techniques for analyzing risks. The presence of a risk management system in entrepreneurial structures allows risks to be identified, their level of danger to be determined, and their negative impact on the enterprise to be reduced through certain methods and techniques of risk management. In order to increase efficiency and ensure successful functioning, entrepreneurial structures must develop and improve their risk management system. This system allows potential risks to be identified, their consequences and impact on the enterprise to be evaluated, and measures to be taken to minimize or eliminate them. An algorithm for evaluating the safety level and a sequential action plan for managing the risks of a entrepreneurial structure have been formulated. In order to increase efficiency and ensure successful functioning, entrepreneurial structures must develop and improve their risk management system. As a result of implementing the proposed algorithm and action plan for risk management, entrepreneurial structures can more effectively control their risks and reduce potential losses. Ways of reducing the likelihood of risks occurring are proposed, which are aimed at improving the safety level of the entire entrepreneurial structure and its individual elements. It is emphasized that risk management is a continuous process that requires a systematic approach and continuous improvement. Only in this way can a entrepreneurial structure reduce the level of risks and ensure stable and efficient operation.

Key words: risk, risk management, classification, business structure, security, assessment, algorithm, threat.

JEL classification: G32, L26, D81
